

Forumspil: Normer om 'den gode skoleelev'

Formål: At reflektere over, hvordan normer muliggør og begrænser børns deltagelse i skolen og skaber rammerne for, hvem der passer ind i eller afviger fra kategorien 'den gode skoleelev'.

Kontekst/deltagere/tid: I de pædagogiske fag. En hel undervisningsgang på 3-4 lektioner.

Forberedelse: De studerende kan med fordel have læst om normer og normkritik i pædagogisk praksis. De kan også være blevet bedt om at udarbejde en case fra deres praktik, hvor de voksnes forventninger til det 'at gøre skoleelev' kommer til udtryk – enten ved at lykkes eller ikke at lykkes.

For opvarmningsøvelser til del 2 og 3 se under fanen 'generelt om forumspil'.

Del 1 - rammesætning

Undervisning kan med fordel starte med et lille oplæg ved underviseren med forforståelsesspørgsmål undervejs, hvor tematikken fra dagens tekst(er) foldes ud. Hvad er normer? Skal vi udfordre alle normer, eller er nogle normer vigtige? Kan vi lave en fælles brainstorm over, hvad en dygtig skoleelev er/gør? Er forventningerne til børnene de samme uanset hudfarve, køn og klasse?

Underviser skal enten vælge en case som alle på holdet arbejder med, eller også skal de studerende selv formulere cases forinden og i gruppen udvælge hvilken case, de arbejder videre med i forumspillet.

Del 2 – forberedelse af scener

De studerende inddeles i grupper af 3-4. Her skal de arbejde med en case der omhandler normer for den gode skoleelev. Grupperne skal støttes i ret hurtigt at komme i gang med at "agere" casen fremfor at tale om den. Grupperne får følgende instruktioner:

Drøft i gruppen hvilke forventninger de voksne har til børnene i casen og om disse indfris. I skal spille en scene der foregår på et eller andet tidspunkt i løbet af denne casefortælling. I skal forsøge at lege med det udtrykket af de voksnes forventninger til børnene og børnenes reaktion og forhandling af disse. Husk at scenen skal slutte når konflikten er på sit højeste.

Overvej hvad de forskellige karakterers mål er – hvad vil de egentligt? Det kan gøre det lettere at spille dem.

Efterfølgende vises scenerne for holdet, hvor vi sammen reflekterer over det der skete og hvor publikum har mulighed for at overtage lærerens plads og prøve andre reaktioner og følelsesudtryk af.

Del 3 – selve spillet

Holdet samles og underviser udvælger 1-2 forumspil som spilles foran holdet. Det er vigtigt ikke at vælge for mange da det er mere givtigt at spille et spil igennem mange gange med forskellige der byder ind på handlinger og udtryk, frem for at vi spiller alle holdets spil. Publikums opgave er både at reflektere over spillet i plenumovervejelser, samt byde ind med måder at agere på i situationen – enten ved selv at gå op og prøve det af eller få andre til det. Som joker (for definition, se afsnittet “generelt om forumspil”) kan underviseren fokusere på forskellige aspekter ved spillene. Man kan aldrig vide hvad der pludselig opstår som meningsfuldt for holdet. Vi foreslår at man får holdet til at reflektere over følgende:

- Hvilke forventninger har de voksne i spillet til børnene?
- Hvilke normer for den gode skoleelev ligger bag disse forventninger?
- Er der nogle af handlingerne der virker umiddelbart uforståelige? Og hvorfor?
- Inddrag identitetskategorier som fx køn i overvejelserne – hvad hvis vi skiftede børnenes køn ud med et andet? Hvad hvis vi skiftede de voksnes køn ud? Hvilken betydning får det for de forventninger, de voksne har til børnene? Hvilken betydning har kønnet for barnets forhandlingsmuligheder i forhold til forventningerne?